

28. června 2020

3. neděle po Trojici

Introit: Přišel Syn člověka, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo. (Lk 18,10 – Heslo pro dnešní neděli)

Píseň: 442 *Pane, dnešek je den chvály*

Modlitba:

Pane Bože,

chválíme tě, děkujeme. Vděčně zpíváme a radujeme se, že smíme žít ve světle evangelia. Dobrá zpráva o tom, že ty nás máš rád, může prozářit naše ráno, náš den, naše vycházení i vcházení, náš život. Je toho dost tmavého a smutného, co potřebuje prosvětlit. V nás uvnitř, kolem nás i mezi námi. Prosíme o světlo, o pokoj, o radost. Prosíme, dobíjej naše baterky, abychom ti nebyli svědky zasmušilými. V neděli si víc než jindy vděčně uvědomujeme, že ten zdroj světla a života není a nemusí být v nás.

Náš život je cestou, chtěli bychom a snažíme se, aby byl cestou smysluplnou, odněkud někam, abychom moc nebloudili. Prosíme, veď nás. Dobrým směrem, k sobě.

Myslíme na různé zákruty a slepé cesty, kterými jsme šli v uplynulých dnech a týdnech. Průchody úzkostmi, nepochopením, zírání do tmy, lítost, že jsme něco pokazili. Prosím, odpusť, pomoz k nápravě, usmíření. O pokoj prosíme.

Buď s námi i dnes, i při bohoslužbách tady v kostele. Amen.

Čtení: Iz 40,1-11

Píseň: Svítá 239 *Otevřete brány hradeb*

Text: Lk 9,51-56 (Hněv učedníků proti samařské vesnici)

Kázání:

Pokračuji v Lukášově evangeliu a na dnešní neděli vychází tento oddíl. Moc se mi do něj nechtělo... ale neutekla jsem a nelituji.

Začnu tím důležitým, co nesmí zapadnout: evangelium. Budeme mluvit o hněvu a nepochopení, ale až v druhé řadě. Nejdůležitější – v biblickém textu, ve víře, v životě – je evangelium, dobrá zpráva: „Syn člověka nepřišel lidi zahubit, ale zachránit.“

Ježíš nepřišel proto, aby napomínal učedníky, kterým se nedaří jedna věc za druhou, nepřišel ani proto, aby káral a trestal pohany, kteří se nechtějí obrátit na víru. Přišel, aby lidi zachránil. Evangelium pro nás: Bůh se stává člověkem, přichází, chce nám být blízko. Nablízku. Když je nám těžko, smutno, jsme nemocní, bolaví, nic se nedaří... Chce se přiblížit, vzít kolem ramen, setřít slzy, dechnout naději. Už teď. A pak i věčně.

Hněvem nikomu nepomůžete, milí učedníci... Dejte jim ještě čas... Komu? Samařanům i mnoha jiným, kteří zatím nechtějí o Pánu Bohu slyšet nebo věří jinak než vy. Evangelium: Bůh přichází k člověku. A ještě dává šanci. I těm, nad kterými my bychom už dávno zlomili hůl, nepřáli jim dobré nebo ještě aktivněji – seslali na ně oheň z nebe.

Evangelium je to nejdůležitější.

Teď to další, o čem jsme četli.

Dnešním oddílem jsme vstoupili do další části Lk evangelia. Začíná zde cesta (putování) do Jeruzaléma. Ježíš je v pohybu, evangelium se má dostat mezi lidi. Proto také vychovává a vysílá učedníky. Aby se dobrá zpráva dostala k více lidem. Poslání nás, křesťanů, církve: nebýt jen pro sebe, ale vycházet ven, nést evangelium. Nabízet (nevnucovat). Snažit se srozumitelně sdělit světu, že Bůh o lidi stojí, nabízí záchranu, smysl, svobodu, plnost... jak jinak to ještě pojmenovat? Naději? Věčnost?

Náš dnešní text začíná slovy: *Když se naplňovaly dny,...* Naplňují se dny. Co je to plnost dnů? Je krásná, ale někdy bolí. Má v sobě hodně prožitého, ale nějak voní koncem nebo změnou. Biblicky se používá výraz, že někdo odchází „v plnosti dnů“ nebo že se uzavírá „naplněný život“. Něco se blíží ke konci, ale „to něco“ bylo a je smysluplné. Mělo to cenu.

Následuje další paradox, napětí. Ježíš má být vzat vzhůru. A my to víme a on taky, že vzetí vzhůru znamená nejdřív cestu dolů – smrt, pohřeb, sestup na dno, podle AVV sestup do pekel. Svým učedníkům už to Ježíš párkrát říkal. Nezdálo, nelíbilo se jim to. Nešlo by to jinak? Ten sestup přeskocit? Nešlo. Bůh-člověk, Ježíš Kristus projde vši lidskou bolestí.

Ježíš nestojí, nesedí ani nepřeshlapuje na místě. Putuje. Jeho život je poutí. Bere na ni své blízké. I náš život je cestou. Věřím, doufám, že v něčem je to podobné jako s těmi učedníky: že je to cesta s Pánem Bohem.

Cesta z Galileje do Jeruzaléma vede přes Samařsko. Ježíš posílá před sebou posly. Řečtina zde používá slovo *anděly*. Mají vše připravit. V kralickém překladu se píše: „aby mu zjednali *hospodu*“ Nepodaří se to, samařská vesnice Ježíše, který tudy chce projít směrem k Jeruzalému, nepřijme. Už před narozením se pro Ježíše nenašlo místo v hospodě – není to novinka teď v Samařsku, i „mezi svými“ byl Ježíš nepřijat.

V samařské vesnici nerozpoznali anděly. Taky nám to hrozí... Andělé jsou někdy nenápadní, obyčejní, nemluví nahlas, nedomáhají se něčeho tvrdě. A taky možná nepodávají přesvědčivé důkazy. Spíš nabízejí, zvou. Přemýšlím, kdo je pro nás takovým poslem, který oznamuje Ježíše. Nejsou to také třeba mnozí, kteří nám nějak říkali o Pánu Bohu, zvali nás k víře? Otevírali nám biblické příběhy v nedělní škole třeba... My lidé (faráři, učitelé v nš, rodiče, prarodiče, kmotři...) nepředáváme víru. My můžeme maličko připravit cestu pro Ježíše, který chce sám přijít. Tak nějak možná přišli ti poslové do samařské vesnice a říkali: pozor, připravte se, přijde Ježíš, přijde někdo důležitý,... Otevřete brány, připravte hospodu, připravte sebe...

Kdo jsou to ti Samařané? Historicky se z více důvodů nemají s židy rádi. Považují se za potomky severních kmenů Izraele (po vládě Šalomounově se Izrael rozdělil na severní a jižní část (Judsko); severní měla za centrum Samaří a jako kultické místo horu Gerizim, v Judsku byl centrem Jeruzalém – možná proto v této samařské vesnici nechtějí Ježíše přijmout). Samařané mají s židy společnou monoteistickou víru v Boha, jejich „biblí“ je Tóra (pět knih Mojžíšových). V dnešním příběhu je jedna samařská vesnice vykreslena velmi negativně, další (nejspíš také samařská) vesnice ale Ježíše a učedníky přijme. Pozor na zjednodušování. Pozor na černobílé dělení na ty zlé a ty dobré. V podobenství o milosrdném Samařanu si Ježíš jako dobrý příklad člověka, který udělal v pravou chvíli to, co bylo správné, vybere provokativně právě Samařana. (Lk 10) A v 17. kapitole Lk čteme o uzdravení 10 malomocných, s poděkováním se k Ježíši vrátil pouze jeden z nich – a to byl právě Samařan.

Jakub a Jan, synové Zebedeovi, synové Hromu (Mk 3,17), se rozčílí. Jak to, že v nějaké vesnici si dovolili Ježíše odmítnout? Možná se zde zrcadlí už poježíšovská zkušenost s tím, že křesťanští misionáři naráželi na odmítnutí. Oheň z nebe na ně patří, Ježíši, že ano?! Chtějí to vyřešit. Chtějí se postavit na Ježíšovu obranu. Svatý hněv z nich srší...

Ježíš si to ale nemyslí. Jeho dny se krátí, blíží se naplnění a on přece nechce, aby za ním zůstávala spálená země. Vás, učedníky posílám zvěstovat evangelium a uzdravovat, vymýtat zlé duchy. Ale Boží soud není ve vašich rukách. Ježíš je kárá. Tvrdě. Nevíte, čího jste ducha. Nedávno jsme četli příběh o uzdravení posedlého chlapce (Lk 9,37-43). Ježíš z něj vyhnal zlého ducha. Pro ono vyhnání zlého ducha je použito stejné sloveso jako teď pro kárání učedníků. Pozor, ovládá vás hněv, zlý duch, vy se mu nesmíte podvolit. Přijde mi to jako by se o člověka přetahovaly dvě mocnosti – Bůh a zlý duch. A Ježíš, Bůh se snaží přitáhnout člověka k sobě, vyrvat ho z moci toho zlého. Zde je tím zlým duch navádějící k hněvu, zkáze, trestání. V této situaci je to duch zvláště zrádný, protože se tváří jako duch svatý, jde mu přece o svatou věc, svatý hněv, potrestání těch, kteří nechtějí přijmout Ježíše.

Ještě se zastavím u jednoho výročí. Včera uplynulo 70 let od popravy Milady Horákové. Režimní mašinerie, která ji odsuzovala, se snažila vytvořit dojem, že Miladu Horákovou neposílá na popraviště komunistická strana, ale lid. A mnoho lidí se nechalo zmanipulovat, aby psali dopisy

žadající odsouzení doktorky Horákové. Byly to síly zla, kterým se mnozí nedokázali ubránit; síly zla ztěžovaly použít vlastní rozum, naslouchat svědomí a v celkové atmosféře strachu mít odvahu nesouhlasit.

Když Ježíš varuje rozhněvané učedníky a říká jim „nevíte, čího jste ducha“, varuje je před silami zla. Vzpamatujte se, to není cesta Boží! Cesta s Ježíšem, učednictví – to je stálé nastavování se Boží korekci. Hněvu a trestu řekne Ježíš důrazně ne. Oheň se na nikoho svolávat nebude. Protože. Bůh chce lidi zachránit.

Pane Bože, chceme se otevírat tvému působení. Přetahuj nás na cestu dobra a lásky. Amen.

Píseň: 539 *Má Pán Ježíš, má mě rád*

Ohlášky, sbírka

Píseň: pěvecký sbor: *Pokoj svůj vám zanechávám*

Přímluvná modlitba

Otče náš

Poslání: Ježíš říká: Já jsem ta cesta, pravda i život. (Jan 14,6)

Požehnání: Bože, buď v mé hlavě a v mém chápání.

Bože, buď v mých očích a v mém hledění.

Bože, buď v mých ústech a v mém mluvení.

Bože, buď v mém srdci a v mém myšlení.

Bože, buď v mé smrti a mém loučení.

gaelské požehnání z 15. století

Píseň: pěv. sbor: *Až doposud nás provází (677)*